Στις 7 Νοεμβρίου άφησε την τελευταία του πνοή, προσβεβλημένος από καρκίνο του ήπατος, ο Joseph William “Joe” “Smokin” Frazier. Ήταν 67 χρονών.

Η πορεία του πρωτοπυγμάχου δεν είναι μόνον μια αθλητική ιστορία. Αποτελεί ένα ακόμα έντονο αποτύπωμα της εικόνας της Νέου Κόσμου. Η γη της ευκαιρίας, αλλά και της βίας, του ρατσισμού, της σκληρότητας, της επιτυχίας, του θεάματος και πάνω απ' όλα του γιγαντισμού αναδύεται σε όλο της το μεγαλείο μέσα από τη ζωή του.

Γεννημένος το ΄44, στο Beaufort της Νότιας Καρολίνα δεν είχε αυτό που περιγράφουμε ως ευτυχισμένα παιδικά χρόνια. Παιδί δεκαμελούς οικογένειας, αναγκάστηκε από πολύ μικρός να βγει στην αναζήτηση του μεροκάματου. Στην αυτοβιογραφία του περιγράφει όλη τη σκληρότητα που βίωσε στις φυτείες
βαμβακιού, στα μποστάνια πεπονιών που εργάστηκε, το στίγμα του ρατσισμού που από νωρίς ένιωσε και την συμβουλή της μάνας του:
“Παιδί μου εφ' όσον δεν τα βρίσκεις με τους λευκούς, σήκω φύγε διότι δεν θέλω να σου συμβεί κάτι κακό.”

Λίγες μέρες νωρίτερα ο 15χρονος τότε Joe είχε σταθεί με γενναιότητα απέναντι στον λευκό, βάναυσο εργοδότη του. Έτσι ένα πρωί χωρίς πολλά

αποχαιρετιστήρια, χωρίς δάκρυα και δράμα, ανέβηκε σε ένα λεωφορείο που κατευθυνόταν στο βορρά.
"Ήταν 1959, ήμουν 15 χρονών και ήμουν ολομόναχος",
κατέγραψε στη βιογραφία του.

Δούλεψε σε εργοστάσιο εμφιαλώσεως, άρχισε να πυγμαχεί ερασιτεχνικά και να επαληθεύει αυτό που ένας θείος του πρόσεξε στη σωματοδομή του, όταν όλη η οικογένεια έβλεπε παιχνίδια πυγμαχίας γύρω από έναν ασπρόμαυρο δέκτη στα μέσα της δεκαετίας του '50: *"αυτό το παιδί θα γίνει ο επόμενος*
Joe
Louis
".

Το ΄64 κέρδισε ανέβηκε στο ψηλότερο βάθρο των υπερβαρέων πυγμάχων στους Ολυμπιακούς αγώνες. Έφθασε στο Τόκυο, από τύχη καθώς ο Mathis, ο πυγμάχος που τον είχε κερδίσει στον τελικό των
trials
, τραυματίστηκε και δεν μπόρεσε να ταξιδέψει στην Ιαπωνία. Εκεί ο
Joe
πέρασε εύκολα τους δύο πρώτους αντιπάλους του, από τον πρώτο γύρο μάλιστα και στα ημιτελικά συνάντησε τον βαρύτερο και ψηλότερο Σοβιετικό
Vadim Yemelyanov. Στη διάρκεια του αγώνα και ενώ σφυροκοπούσε τον αντίπαλο ένοιωσε ισχυρό πόνο στον αντίχειρα του αριστερού του χεριού. Ευτυχώς για αυτόν ο Σοβιετικός ηττήθηκε με τον ίδιο τρόπο όπως και οι δύο πρώτοι αντίπαλοι. Ο διαιτητής σταμάτησε τον αγώνα αφού ο Yemelyanov δεν μπορούσε να συνεχίσει.

Τελικά ο αντίχειρας του είχε σπάσει. Αποσιώπησε το γεγονός, δεν το ανέφερε πουθενά προσπαθώντας να μετριάσει τους πόνους με ότι γιατροσόφια γνώριζε. Έδωσε όρκο, μονολογώντας πως: *"ο Jo Frazier, από το Beaufort της Νότιας Καρολίνα, όσο και αν πονά θα πάρει το χρυσό"* . Δυο μέρες μετά τον ημιτελικό, στις 23 Οκτωβρίου του '64 ανέβηκε στο ρίνγκ όπου συνάντησε τον 30χρονο Ανατολικογερμανό μηχανικό Hans Huber. Συνηθισμένος να αντιμετωπίζει μεγαλύτερα κορμιά, ασυνήθιστος όμως να πυγμαχεί με σπασμένο αντίχειρα ο
Joe
, άντεξε και κέρδισε στα σημεία. Ήταν το μοναδικό χρυσό των Η.Π.Α. στην πυγμαχία σε εκείνη τη διοργάνωση. Στα 20 του χρόνια ήταν χρυσός Ολυμπιονίκης, ακολουθώντας το παράδειγμα του
Muhammad
Ali
ο οποίος τέσσερα χρόνια νωρίτερα, στη Ρώμη είχε αποσπάσει το χρυσό στα 18 του χρόνια.

Ο Ali. Το αντίπαλο δέος. Η σύγκρουσή του με αυτόν, θα διαρκέσει σχεδόν μια ζωή. Ο ένας ήταν η Νέμεσις του άλλου. Χωρίς τον έναν, ο άλλος θα ήταν λιγότερο σημαντικός. Οι τρεις συνολικά αναμετρήσεις τους θα αποτελούσαν πολλά περισσότερα από πυγμαχία, από αθλητισμό.

Συναντήθηκαν για πρώτη φορά στις 8 Οκτωβρίου του '71 στο Madison Square Garden της Ν. Υόρκης σε αυτό που χαρακτηρίστηκε ως η “μάχη του αιώνα” . Τα στατιστικά τους ήταν απαστράπτοντα. Για τον
Ali
31 νίκες, 25 με Κ.Ο. καμιά ήττα, για τον
Joe
26 νίκες 23 με Κ.Ο. καμία ήττα. Αήττητοι και οι δύο σε μια αναμέτρηση που αναπόφευκτα θα σηματοδοτούσε την πρώτη τους ήττα. Ο
Ali
ταλαιπωρημένος από τη δημόσια εικόνα του, αμετακίνητος από τις πολιτικές του θέσεις, την άρνησή του να υπηρετήσει το θείο Σαμ στο Βιετ – ναμ
“κανείς βιετναμέζος δεν με αποκάλεσε νέγρο”,
την εξοντωτική απομάκρυνσή του από τα ρίνγκ για τέσσερα σχεδόν χρόνια, τον ασπασμό του Μουσουλμανισμού, την απώλεια του θρησκευτικού του μέντορα
Malcolm
Χ, αδύναμος να κρατήσει το στόμα του κλειστό, με μια αληθινά θυελλώδη ζωή.
Ο
Joe
, ολότελα διαφορετική φυσιογνωμία, μαζεμένος, δυο χρόνια νεότερος, αθλητικά πιο ζεστός, σωματομετρικά μικρότερος, εξ' ίσου όμως επικίνδυνα δυνατός. Πέρα από το τεράστιο εγωιστικό βάρος, υπήρχε και η εξασφαλισμένη αμοιβή των 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων για τον καθένα τους. Μόλις πριν δώδεκα έτη είχε εγκαταλείψει
κατατρεγμένος την πατρική εστία, τα βάσανα της αγροτικής ζωής, των λευκών αφεντικών στο

Beaufort
και το '71, πριν τα τριάντα του χρόνια, ήταν ήδη μια πλούσια διασημότητα. Από τον ναδίρ στο ζενίθ. Ένας ασήμαντος μαύρος εργάτης της γης είχε μεταβληθεί σε παγκόσμιο πρωταθλητή. Ήταν άλλη μια λαμπρή ένδειξη της περίφημης προπαγάνδας της “γης της ευκαιρίας”. Αντίστοιχη πορεία είχε και ο αντίπαλος του ο οποίος μάλιστα είχε χρησιμοποιήσει το εργαλείο των δημοσίων σχέσεων επιθετικά, εκθετικά σχεδόν θεατρικά αλλά και με μεγάλη τόλμη είναι η αλήθεια, απέναντι στους πανίσχυρους, άκαμπτους κρατικούς μηχανισμούς.

η νύχτα που ο Joe ξάπλωσε τον Greatest στο καναβάτσο. Madison Square Garden, 8 Μαρτίου 1971

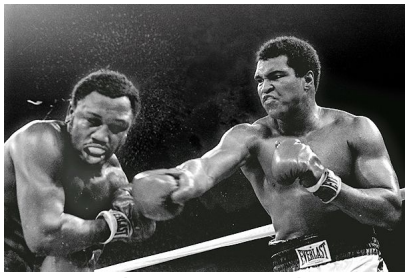
Η αναμέτρηση προκάλεσε πρωτόγνωρο ενδιαφέρον σε όλο τον πλανήτη και πραγματική φρενίτιδα στην Ν. Υόρκη. Παρόντες στον αγώνα ανάμεσα σε χιλιάδες ήταν ο Norman Mailer
,
ο
Woody
Allen
,
ο
Frank
Sinatra
, ενώ ο
Burt
Lancaster
έκανε το σχόλιο στην αναμετάδοση κλειστού κυκλώματος. Ήταν σαφές ότι το αθλητικό του γεγονότος είχε ξεπεραστεί από το κοινωνικό, είχε τυλιχτεί άριστα από το περιτύλιγμα του μάρκετινγκ, είχε γιγαντοποιηθεί.

Ο Ali ξεκίνησε επιθετικότερα, ο Frazier ισορρόπησε τον αγώνα, στον 14ο γύρο είχε περισσότερα σημεία, ενώ στις αρχές του 15ου με το γνωστό αριστερό δυναμίτη του ξάπλωσε έστω και για λίγο τον αντίπαλο στο καναβάτσο. Ήταν μόλις η τρίτη φορά που

συνέβαινε αυτό στην καριέρα του Ali.

Η ζυγαριά είχε ήδη γύρει και μετά από λίγα λεπτά ο διαιτητής σήκωνε το χέρι του Joe, που διατηρούσε τον τίτλο του. Η πρώτη ήττα του
Ali
ήταν γεγονός. Ήταν τέτοια η σφοδρότητα του αγώνα ώστε και οι δυο πυγμάχοι χρειάστηκε να νοσηλευθούν ώστε να αναλάβουν. Κυκλοφόρησε μάλιστα μια φήμη που
ήθελε τον
Frazier
νεκρό. Ο
Ali
είχε δηλώσει πως αν είναι αλήθεια θα αποσυρθεί από την ενεργό δράση.

Δεν χρειάστηκε όμως, καθώς η φήμη αποδείχτηκε ανακριβής κι' έτσι η αντιπαλότητα συνεχίστηκε. Ο πρωταθλητής συνήλθε, συναντήθηκε τον Γενάρη του ΄73 με τον διεκδικητή
George
Foreman
στο
Kingston
της
Jamaica
όπου κόντρα σε όλα τα προγνωστικά έχασε τον τίτλο και μάλιστα με τεχνικό νοκ-άουτ στον δεύτερο μόλις γύρο.

Η τροχιά του, μοιραία ξανασυναντήθηκε με τον Ali στις 28 Ιανουαρίου του '74 πάλι στο Madi
son .
Οι εχθροπραξίες ξεκίνησαν από το
studio
του AB
C
όπου είχαν κληθεί και οι δύο για συνέντευξη. Ο
Ali
με τον γνωστό τρόπο άρχισε να προκαλεί αποκαλώντας τον αντίπαλό του αδαή, η ένταση

ανέβηκε, ήρθαν στα χέρια, σχεδόν κυλίστηκαν στο πάτωμα του τηλεοπτικού πλατό, γεγονός για το οποίο τιμωρήθηκαν με χρηματικό πρόστιμο, αλλά είχαν πυροδοτήσει το ενδιαφέρον του κόσμου ακόμα και εκείνων που η πυγμαχία δεν ήταν στις επιλογές τους.

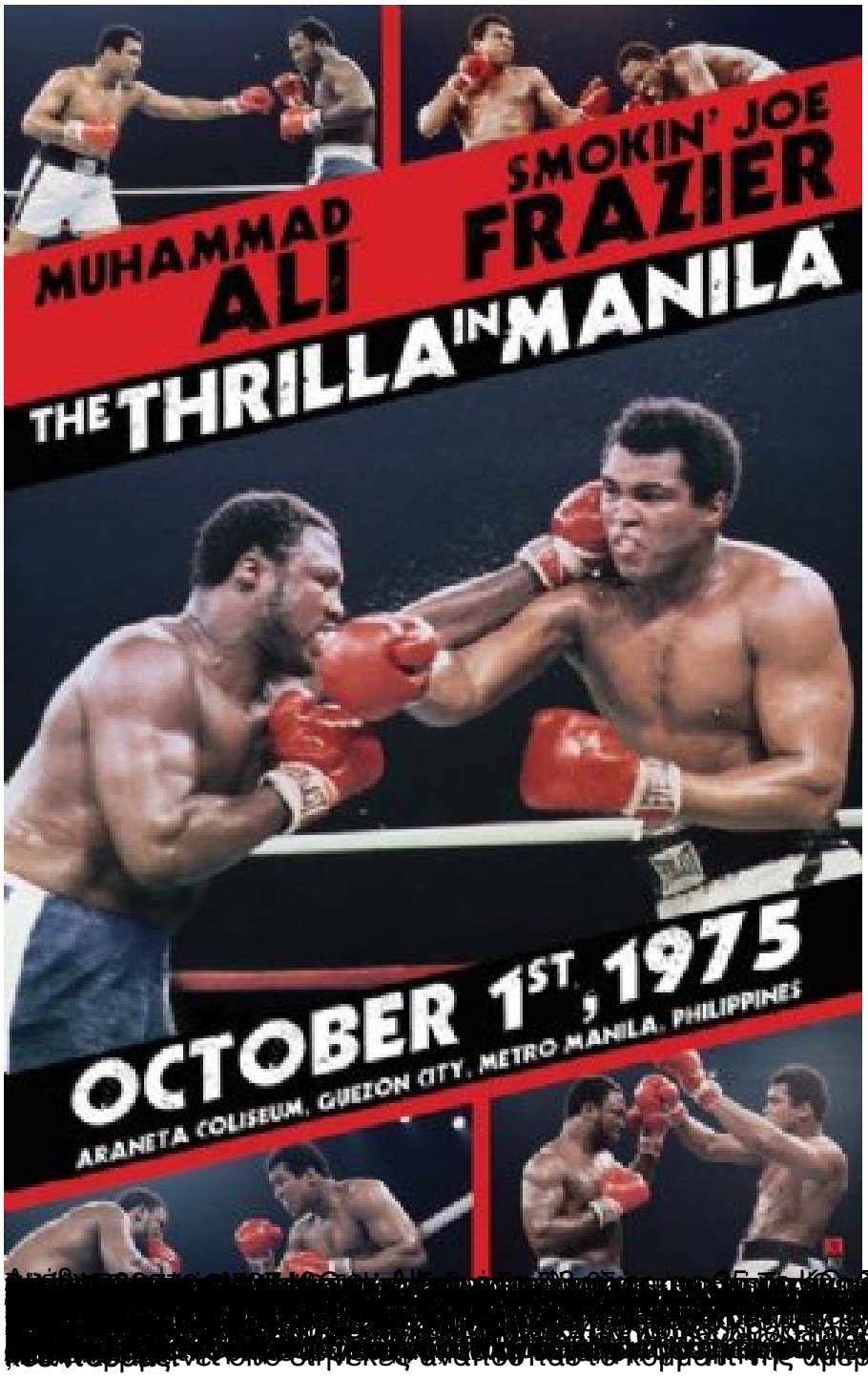
Η αναμέτρηση υπήρξε αμφίρροπη με τον Ali πιο κινητικό πιο ταχύ και τούτη τη φορά κατέβηκε από το ρίνγκ νικητής στα σημεία. Ήταν μόλις
η δεύτερη ήττα του
Joe
, μετά από εκείνη από τον
George
Foreman
.

Η τρίτη, τελευταία και σπουδαιότερη τους αναμέτρηση, δόθηκε την 1η Οκτωβρίου του '75, στο Araneta Coliseum στην πόλη Quezon λίγο έξω από την Μανίλα των Φιλιππίνων. Έτσι κέρδισε και την ονομασία “Thrilla in Manila” (θρίλερ στη Μανίλα), σχεδιασμένη και αυτή από τον δαιμόνιο ατζέντη Don King.

Πίσω από την τεράστια κινητοποίηση υπήρχε και πολιτικό παρασκήνιο, καθώς ο δικτάτορας των Φιλιππίνων Ferdinand Marcos, προθυμοποιήθηκε να φιλοξενήσει, χρηματοδοτήσει και προωθήσει το γεγονός προκειμένου να απαλύνει τόσο την εσωτερική αντίδραση όσο και τη διεθνή κατακραυγή για τον τρόπο που είχε καταλάβει την εξουσία, τρία χρόνια νωρίτερα . Δεν ήταν πια ένας κορυφαίος πυγμαχικός αγώνας. Είχε μεταβληθεί σε ένα παγκόσμιο κοινωνικό γεγονός.

Ο Ali ξεκίνησε με τον συνήθη τρόπο, προκαλώντας με δηλώσεις, αυτό που Αμερικανοί περιγράφουν σαν “κοφτερή γλώσσα” ή “σκουκιδοκουβέντες”. Έπαιζε με τη διάθεση του αντιπάλου του τον αποκαλούσε άσχημο, γορίλα, τον απειλούσε: "It's gonna be a thrilla, and a chilla, and a killa, when I get the Gorilla in Manila” (*θα γίνει θρίλερ και φόνος όταν θα πετύχω τον Γορίλα στην Μανίλα* ,
παίζοντας με ελαφρά παραποιημένες λέξεις και ομοιοκαταληξίες). Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, μόνο απερίσπαστος δεν ήταν καθώς τα είχε μπερδέψει σφόδρα στην προσωπική του ζωή με τη σύζυγο και την ερωμένη του,
που αργότερα θα γινόταν η επόμενη σύζυγός του. Στο στρατόπεδό του, πίστευαν ότι όλα

ήταν εύκολα και ότι έκαναν μια μεγάλη χάρη στο
Frazier
δίνοντας του μια γερή αποζημίωση πριν τη συνταξιοδότησή του. Η διάθεση τους ήταν ευχάριστη, στα όρια της χαλαρότητας. Δεν άργησε όλο αυτό το σκηνικό να χαρακτηρισθεί ως “Το τσίρκο του
Ali
”. Στον αντίποδα ο
Frazier
δούλευε αφοσιωμένος, σοβαρός, προσπαθώντας να ξεπεράσει την ήττα από τον
Foreman
, ώσπου έφθασε η μεγάλη μέρα.

MUHAMMAD
ALI
SMOKIN' JOE
FRAZIER
THE THRILLA IN MANILA
OCTOBER 1ST, 1975
ARANETA COLISEUM, QUEZON CITY, METRO MANILA, PHILIPPINES

αναρτήθηκε και στο ethnos.gr